

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negy. évre 1 frt 50 kr.
Egy szám ára 5 kr.

Hirdetések és nyilt-
téri közlemények
jutányosan közöltnék.

VÉGVIDÉK

Politikai lap.

Szerkesztőség:
Starcsovai ut 3 sz. a.

Kiadóhivatal:

József főherczeg
utca 11 szám.

Közlemények a szer-
kesztőségbe, előfize-
tési és hirdetési díjak,
így a lap szétküldé-
sére vonatkozó pana-
szok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap, szerda es
péntek reggel.

Főszerkesztő:

Feymann Gyula

Felelős szerkesztő:

Dr. Hódy Antal

ÜGYVÉDEK.

Hirdetések

Vig Simon nyomdájában is felvételnek.

Starcsovai utca 3. szám.

Hamis mérleg.

Egy sajnálatos esetet kell lapunknak e helyén most szóvá tennünk s meg érdemelt bírálatba részesítenünk.

Megvalljuk őszintén, nem szivesen tesszük, mert e ténykedésünkkel a közigazgatási tevékenységnek oly területére kukkantunk be ellenőrző szemünkkel, ahová külső tényezők beleavatkozását mi sem tartjuk teljesen helyénvaló eljárásnak.

Azonban mindezen meg vannak a határai. Meg vannak a határai tehát annak is, hogy meddig nézzük tétlenül és összetett karokkal a közigazgatás egyes közegei ügyintézésének mikéntjét. S ha e tekintetben azt tapasztaljuk, hogy a törvény, a jog, vagy a célszerűség szempontjai megsértettek, bizony félre vetünk mi minden tekintetben s a megérdemelt elbánásban részesítjük azt a magatartást, amely kihívja érdeklődésünket.

A múlt héten Pancsován több öngyilkosság s egyéb erőszakos halál történt.

Ez öngyilkosságok között volt egy olyan, amely lövés útján s egy, amely akasztás által követett el.

Dr. Nenadovics hatósági orvos állapította meg ezeket így, amint megírjuk.

Mi elfogadtuk. Elfogadjuk ma is

anynyival inkább, mert a nevezett hatósági orvos ur ebbeli konstatálását támogatja az esetek hallatára fogantatott rendőri előnyomozat eredménye is.

Dr. Nenadovics hatósági orvos ur azután, amint a törvény parancsolja, intézkedett az eltemetés iránt.

Intézkedett olyaténképpen, hogy a lövés útján elkövetett öngyilkosság áldozatát eltemetni rendelte 36 óra alatt, s az akasztás útján elkövetett öngyilkosság áldozatát 48 óra alatt.

S ez az a hatósági ténykedés, amelyet mi nem hallgathatunk el szó nélkül.

Nem hallgathatunk el pedig a következő okokból.

Pancsován ma oly hőség dühög, hogy az emberek nyugodt ekziszcenciája szinte megtámadtatott. E hőségben az emberi szervezetre különösen káros behatással van minden oly szervezet, mely az inficiálásra alkalmas. Ily szervezet az emberi hulla is. Egészséges és hivatását lelkiismeretesen teljesítő minden hatósági közegnek arra kellene tehát közreműködnie, hogy az ily szervezetek mentül előbb, amennyire csak a fennálló jogrend megengedi, ártalmatlanná téssenek.

Dr. Nenadovics orvos ur ezt nagyon jól tudja s azért amikor a f. hó 28-án d. e. 8 óra tájban öngyilkossá-

got elkövetett Kocsis Ilona hulláját megvizsgálta, a halál valósággal bekövetkezettének s annak megállapítása után, hogy a haláleset nem valamely bűnös cselekmény eredménye, — azonnal meghagyta, hogy a holttest hét-főn délután, azaz a hullakémlési szabályzat 5 §-ának rendelkezései értelmében már a halál bekövetkeztétől számított 36 óra után eltakaríttassék.

A véletlennek valami különös játéka folytán nem úgy intézkedett azonban dr. Nenadovics ur akkor, amikor az ugyanazon napon két órával később a k a s z t á s útján elkövetett öngyilkosság által kimúlt Bartl Pál holttestének eltemetéséről volt szó.

Itt a hatósági orvos ur annak daczára, hogy Bartl Pál halálának valósággal bekövetkeztét s valamely büntetendő cselekmény fen nem forgását ő maga állapította meg, — az eltemetést a lehetséges és a melegebb időjárás által különösen is indokolt 36 óra után nem engedte meg, hanem a vasárnap délelőtt 10 órakor elhalt egyén hulláját kedden délután, tehát jóval 48 óra elmultával temettette el.

De még ez is hagyján. A bökkenő ott kezdődik, hogy ez a hulla ennek következtében úgy a temetési háznál, mint az utczákon és kint a temetőben is oly botrányos jeleneteknek vált okozójává, amely nem tör-

TÁRCZA.

Az öregek.

Olyan borult, homályos alkonyat van. Sűrűn szítal az eső. Nem igen járnak az utcán, az udvarokban. Behuzódott mindenki, pedig bent is alig-alig lát az ember.

De Márton bácsin, az öreg csizmadian nem fog ki a sötét, bár csak úgy tapogatva, csak úgy találmra üti a kaptafát. Kip-kop. Még csak egy két kis szeg, majd a sarok lesz helyéreütve s estére kész a csizma . . .

A sarokból köhögés hallatszik. Azután a parazsat piszkálja meg valaki a bádokkályhában s a szelelőnyíláson át egyszerre sárgás fény ömlik szét a szobában. Főlébredt a tűz.

A köhészélő hang most megszólal:

— Talán lámpát hoznék? Ne rontsd öreg szemeidet azzal az örökös esteli munkával.

— Hm, hm! — morfondíroz magában az öreg — ha az olajat ingyen adnák! de lám.

— Ha összetett kezekkel ülnél nem is szólnék — folytatja az előbbi hang — de így csak nem állhatom szó nélkül. Erre egyet sóhajt s újra a tűz körül akad dolga.

Kis vártatva leteszi a csizmát Márton bácsi. Készen van már, még a húzó is rajta, s a sarokba állítja szépen egymás mellé. De úgy rajtafeledi a szemét, maga sem tudja mért.

Magára hagyja feleségét odabent, az talán már bóbiskol is a kályha mellett, olyan bágyadtságot hoz a sötét és a meleg tagjaira.

De mégsem aluszik. Gyakori köhészélésével ád életjét magáról.

A parázs hamvadozni kezd. Alig lehet kivenni a szobában álló rozoga butorok formáját. A csöndöt is csak az óra ketyegése zavarja meg némileg.

A piczike ablakon most kopog valaki csöndesen, háromszor. Az öreg asszony mozdulni sem mer. Ismét kopogás s egy fej árnyéka vetődik az ablak üvegére. Majd egy hang kérdezi:

— Ki van itthon?

Most hallhatólag sirni kezd Kati néni, de meg nem mozdulna a világért sem.

Később Márton bácsi ismét bevetődik, egy kis méceset tartva kezében, melyben halk szerzegéssel, égdegél az olaj. Mintha elaludni készülne.

Erre Kati néni is főlzedelőzködik a kályha mellől s jó háziasszonyhoz illően először is egy hajtút vesz elő kontyából s azzal iparkodik megcsipni a süjjedező mécsbelet és főlebb emeli azt, hogy nagyobb lánggal égjen. Csak azután törölgeti meg szeméit köténye sarkával és sóhajtova kezd beszélni.

— Jaj ember! ha láttad volna, milyen látomásom volt . . .

— No mi az már megint? — mordul rá az öreg annélkül, hogy csak rá is nézne.

— Ne gondold, hogy most is képzelődés volt — szól neheztelve Kati néni — most igazán tisztán láttam. Ő volt itt a lelkem, benézett az ablakon, megzörgette háromszor, de még szólt is hozzám, azt kérdezte, hogy: ki van itthon? . . .

— Hát te mit feleltél — kérdi mosolygva az öreg — talán nem azt mondtad, hogy nincs itthon senki?

— Oh te megátalkodott! még kételkedsz beszédemben. Én tisztán láttam s hallottam az én kis unokámat, megjelent nekem. Lám ma egy éve temették . . . Oh én soha el nem felejttem, akkor is azt szerettem legjobban unokáim közt, még most is őt szeretem. A Pali meg a János is érnek valamit, de annyit soha, a mennyt Józsika ért. De szép Isten teremtése is volt, milyen édesen tudott beszélni, ha akart; az „egzámenton“ is csak ő tudta elszavazni a „Talpra magyart“. Híjába, első volt ő! még a csizmacskája, még a ruhácskája is különben állt, mint a többin.

Itt már annyira elérzékenyült Kati néni, hogy hangos sirásra fakadva folytatta tovább: — Te bizony nem tudtad jobban szeretni a többinnél, de tudja is a galambom, kinek jelenjen meg. Ugy-e te még soha sem láthatad?! ez a jutalma szeretetlenségednek.

— Oh! ne beszélj — sóhajt Márton bácsi — bele kell nyugodni az Úr végzésébe s könnyezett, De nem tudta hogyan fejezze be mondókáját, hát valami ürügyet keresett a kimenésre.

— Ah! ki kell vinnem a csizmákat az alsóházba. Ne aggassanak idebent, majd behozom reggel, — s ott hagyta Kati nénit egyedül.

De mikor visszajön, az még akkor is sir. Márton bácsi nem tudja, hol kezdje a beszédet, vagy jobb volna nem szólni egyet sem. Krumplit rak a pléhkályhára és keveri folyton,

ténik meg manapság még Borcsán sem.

Tisztelettel kérjük már most ezek után: micsoda mérleget használ dr. Nenadovics hatósági orvos ur az egyes hullák eltemetésére vonatkozólag kiadni szokott rendelkezéseinél?

Szerintünk, ha mindig így szokott eljárni, a mérlege hamis.

Mert az oly mérleget, amely egy lővés útján elkövetett öngyilkosság áldozatát rövidebb idő alatt földelteti el, mint egy a kassza útján elkövetett öngyilkosság áldozatát, azt mi csak hamisnak tarthatjuk, különösen akkor, ha ezekben az esetekben az öngyilkosság ténye és a halálnak valósággal bekövetkezése egyenlően kétségtelen volt.

Azért kívánatosnak tartjuk, hogy jövőben úgy a nevezett hatósági orvos ur, mint egyáltalában mindenki, akit illet, nemcsak, hogy törvénytelenégeket ne kövessen el, de sőt tegye meg halálozások esetében mindazt, amit a közegészség megóvása követel. Amint azt a közegészségügyi törvény is rendeli.

Városi közgyűlés.

Városunk th. bizottsága június hó 30-án tartotta III. rendes közgyűlését Rónay Jenő főispán elnöklése alatt. A csekély számban megjelent városatyák sem igen tanúsítottak valami különös érdeklődést a tárgyalás iránt, kivéve azon mozzanatát a közgyűlésnek, a midőn Rónay Jenő főispán a „Végvidék“-nek József kir. herceg fogadtatására vonatkozó megjegyzéseiről emlékezett meg. A közgyűlés lefolyásáról különben a következőkben számolunk be részletesen:

Elnöklő főispán pont 9 órakor megnyitván a gyűlést, mindenek előtt a polgárság tájékozása végett kijelentette, hogy nem való a helyi sajtó egyik organumának azon állítása, mintha ő József kir. hercegnek panaszai fogadtatása al-

kalmával az ünnepélyek rendezésébe. különösen a kir. hercegi ebédre meghívottak névsorának összeállításába befolyt volna.

Ezután következett a polgármesteri jelentés felolvasása közigazgatásunk f. évi április—május havi állapotáról, amely vita nélkül tudomásul vétetett.

Majd kimondatott, hogy a hadi és csendőrségi szolgálatra használt ebek az ebadó alul mentesítettnek.

Következett most a „Torontálmegyei magyar közművelődési egyesület“-nek azon felhívása, hogy Pancsova lépjen be tagjai közé. — A közgyűlés a felhívást nem teljesítette, mert a város az ily természetű helybeli Gromon egyesületet rendszer évi segélyben részesíti.

Nem úgy határozott a közgyűlés a „Magyar történelmi társulat“- felhívására, mert erre vonatkozólag elhatározta, hogy 3 évre belép tagjainak sorába.

A házalási kereskedésnek a város területén való megültetéséről szóló szabályrendelet elfogadtatott.

A városi háztartás zárszámadásánál a főispán kifogásolja azt, hogy nem áttekinthető. S k e r s i l főszámvevő felvilágosítása után azonban a közgyűlés jóváhagyta.

Tudomásul vétettek ezután a városi adóhivatalnak több előterjesztése közkölttség és legettési díjak leírása, valamint a fenálló adókezelési rendszer megváltoztatására vonatkozólag.

A város vagyoni viszonyainak rendezése tárgyában kiküldött bizottság jelentése szintén tudomásul vétetett.

Nemkülönbön elfogadtatott a városi tanácsnak a Temesrév-ügy iránti per megújítása tárgyában előterjesztett javaslata.

Levetetett ellenben a napirendről két városi utcának elnevezése tárgyában előterjesztett javaslat.

Ismét tudomásul vétetett a városi tanácsnak a költségvetésileg előirányzott hitel nyilvántartása iránt beadott azon előterjesztése, hogy ez kivihetetlen.

Nagyobb vitát keltett az egyik helybeli vadásztársaságnak azon kérelme, amelyben a 2 esztendő múlva lejáráó bérletét

további 6 esztendőre, verseny kizárásával, évi 100 frt-ért akarja biztosítani. A közgyűlés azonban 17 szavazattal 14 ellenében hozzájárult.

Petrovics Endre városi végrehajtó a tetjesített külön szolgálatokért 20 frttal megjutalmaztatott.

Mragodanov szül. Popovics Paulina szülésznői oklevele kihirdetett.

Ezután elintéztetett még több szabadságolás iránti kérvény és néhány szerződés illetve egyezség jóváhagyása, nemkülönbön elhatároztatott 8 sertésnek beszerzése: a mire a tüzoltó laktanya kérdésén ek tárgyalására került a sor. Itt a határozat az lett, hogy a város a laktanya költségeinek fedezésére 15 éven keresztül évi 1500 frt segélyt ad ugyan az önkéntes tüzoltó egységnek, de a fentartási költségek kizárólag az egységet fogják terhelni.

Midőn még a Stojcsics János egy régebbi interpellációjára adott tanácsai válasz tudomásul vétetett s az új és állami adó alól mentes házaknak a községi pótdadó fizetése alól mentesítésére vonatkozó indítvány a bizottságokhoz utasítottat, — a közgyűlés déli 12 órakor véget ért.

H i r e k.

Személyi hir. Rónay Jenő főispán két napig tartott itt tartózkodás után tegnap délután visszatartott Nagy-Beeskerekre.

Ismét miniszterjárás. A délvég egyik városának ugyancsak kijut a miniszterjárásokból. Alig hangzottak el ugyanis a Darányhoz intézett válogatott dícséradák utolsó akkordjai s már ismét miniszteri üdvözlő beszédek foszlányait hozza felénk az esti szellő. A Délvégen utazó miniszter ezúttal Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki előbb Orsovát, majd Ada-Kálé szigetét, végül pedig Temesvár városát látogatta meg — két gyermeke társaságában.

Kitüntetett esperes. Amint a hivatalos lapban olvassuk, Szabó Ferencz nagy-beeskereki esperes-plébános a közoktatásügyi érdekében tanúsított áldozatkészsége elismerésül a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntettetett ki.

Kinevezés a bíróságnál. A király Nádasdy Dusan pancsovai kir. törvényszéki

s úgy tesz, mintha ez teljesen lekötne figyelmét. Hosszas hallgatás után ismét Kati néni kezd beszélni:

— Úgy elfacsarodott a szívem, mikor azt a kis czizmat megláttam, éppen neki kellett ekkora.

— Bizony azóta most dolgoztam először azon a kaptafán — tóditja Márton bácsi, nekem is eszembe jutott.

— Hej ember! varnál most neki ugy-e akár hat párt is, tűzött lagos szárral, ha élne.

— Biza örömet, de ha már így van...

— A Pali, meg a Jancsi is kapott az idén. Óh! hogy a harmadiknak nem adhattunk.

— Ugy van — veszi át a szót Márton bácsi — szeretné az ember megmutatni neki, hogy nem bánja tőle.

— Én egyet gondoltam, az isten is megáldana érte, ha ezt a harmadik párt odaadnánk ingyen a szegény Botoséknak. Nehezen is élnek, hat gyerekek kell lábbeli, had örülne Lajos, aki pátása volt neki.

— Nem tom', a miénknek adna-e valaki — veti ellen a gazda.

— Jutott azoknak is, de hát a lélekre is kell ám adni.

— Hát nem bánom, én folyvást tartom, mintha tulajdon neki csináltam volna.

— Ugy, ugy, mintha neki adnánk. Mekora öröm lesz nekik. De megis mondom a gyerekeknek, hogy valahányszor fölhuzza, gondoljon ő rá, mert neki köszönheti.

Az öreg asszony könnyei főláradtak s úgy mosolyogtak azok az öreg szemek egymásra, oly boldog elégtelenség szállt be a kis

házba, még a falonfüggő „Kain és Ábel“ képről is mintha eltűnt volna az irigy fondorkodás. De tán még a szél sem fujt oly dühösen odakint.

Nem sokára elpihentek az öregek. Kati néni oly édesen aludt. Tán Józsikát látta ugyalszárnyakkal, zsolttárral a kezében.

De Márton bácsi föl-főljedt, mintha kopogást és suttogást hallana, de biztatta magát: talán képzelődés. Az is lehet, hogy most nála jelentkezik a kis unoka, a miért az e-te ugy megemlékeztek róla. A zajt még hallotta egyszer, kétszer, de utóbb csak elnyomta az álom.

Reggel Kati néni azon kezdte a beszédét, hogy a kis csizmatát ő viszi el, ő had adja a gyerek lábára, hisz az öreg anyja vele lánnyoskodott.

De mikor be akarta nyitni az alsószoba ajtaját, a kilincs csak nyikorog, de nem enged.

— Szent Isten! mi féle csoda történt, még valami boszorkányság. Kerül az ablakra, de majd hátra esik, az tárva-nyitva, az üveg bezúzva s a tiszta buza egyrésze szét hullatva a földön. Az éjjel betörték.

Sírva-ríva szalad be Márton bácsihoz, csapkadja össze kezeit, aztán ketten jajongnak. A szomszédok is jönnek, nézik a kárt, a sok élet, a tiszta buza eltűnt, amit télire takarítottak össze. Maradt is, nem is.

Márton bácsi most kezdett vissza emlékezni az éjjeli zajra, pironkodott szörnyen, hogy az asszonyi beszéd így elhitetett vele holmi jelenést. Pörölt, lármázott.

— Tudom én már, ki jelent meg neked az ablakon, ki kérdezte, hogy „ki van itthon.“

Nyilván valamelyik kötni való akarta megtudni, hogy nem-e elmentünk hazulról, mivel nem világítottunk?

Mig így tépődött a gazda, Kati néni a csizmatát siratta. Hogy rákésült ő már a jó cselekedetre, hogy oda is szánta igaz szívvvel és éppen most veszik el.

Ugyan mit is vétettem akkorát, hogy a jó sors így megfelelkezik rólam?

A károsultakat lassanként, magukra hagyták, a szomszédok, a két öreg mind ritkábban szolt egymáshoz, nem nyultak a szétszórt tárgyakhoz, hanem mintegy parancsszóra, szinte öntudatlanul leültek csöndesen egymás mellé a tornáczon. Csak néztek egymásra és egyet gondoltak. Végig jártatták elméjüket a sok csalódáson, mely érte őket az együtt töltött hosszú esztendők alatt s talán arra is gondoltak, ami még ezután jön.

A hosszas tünődés után Márton bácsi szólalt meg:

— Mintha egy kis fölöltője még volna valahol? — Az ám! — szól földerült arccal az asszony s mindketten befordultak a házba...

E percben mintha tátolt borított volna egy láthatatlan kéz a földult házacskára, vagy talán a mi szemünkre borult az, mert nem láhattunk mást, mint fényt, derűt és világosságot, melyek valahonnan a lélekből sugároztak elő s mindent zománczonnal vontak be, mi közelemben volt, de a nyelveket csak azok láthatnak, akik nem kérdezik tavasszal azt: kinek szavára borulnak zöldbe erdők, mezők és minden rétségek.

Bartha Mariska.

vizsgálóbíró, ugyanezen kir. Törvényszékhez a VII-dik fizetési osztályba sorozott törvényszéki bírónak nevezte ki. Üdvözljük.

Elmennék a honvédek. A városunkban állomásozó honvédszászlóalj július hó 3-án hajnalba elvonul innen Verseczre, hogy ott a 7-dik honvédszászlóalj többi összpontosított zászlóaljával ugynevezett ezredgyakorlatokat tartson. Honvédeink körülbelül a hó végeig maradnak távol Pancsovától s azután hazajönnek, hogy néhány nap múlva ismét utr keljenek a buziási királygyakorlatokra.

Névváltoztató vasutas. A belügyminiszter megengedte, hogy Dullés László m. á. v. pályafelügyelő, pancsovai lakos, valamint kiskorú gyermekei nevüket Dezsőfi-re változtassák át.

Szívélyes búcsu. Régi igazság, hogy a szeretet vég nélküli. Az is megdönthetetlen törvény, hogy ez a szeretet megnyilvánulásában nem ismer sem helyet, sem korlátokat. Ez a balsors utólré Mezin Aurél is, honvédszászlóaljunknak azt a derék századosát, akit most az oraviczai zászlóalj tisztikarának kiegészítése végett áthelyeztek Oraviczára. Mezin Aurél-nak tegnap elutaznia kellett elutaznia új állomáshelyére s mikor a pancsovai indóházhoz kihajtatott, ott az a meglepetés várta, hogy pancsovai barátai ott várták egytől-egyig, hogy még egyszer búcsút vegyenek tőle pancsovai tartózkodásának utolsó perceiben. Mezin Aurél barátai szeretetnek így közvetlen megnyilatkozásai annyira mehatották, hogy kifogástalan katonai léte — könnyezett. De könnyeztek barátai is s így mondták hozzá szívélyes isten hozzádot poharak csengése és kedves szellemeskedések között. Ily körülmények közt tanulták meg őt itt szeretni s így tanulandják meg becsülni majd ott, ahová újabban helyezte a szeszélyes sors kiszámíthatatlan végzete. Még egyszer Isten vele!

Felvétel papnöveldebe. A következő sorok közzétételére kértünk fel: Figyelmeztetnek az érdeklődők, hogy a temesvári r. kath. papnevelő intézetbe való felvételre a püspöki titkárság iródájában Temesvárott f. évi július hó 5-ig lehet jelentkezni.

Főtisztelt miniszter. A földmívelés minisztere a napokban Ujvidéken járt s tiszteltetésére ebéd volt dr. Flatt Viktor főispánnal. Összehívott erre a főispán vagy huszonöt embert s az ebéd a szokásos formák között megindult. Flatt felköszöntötte Darányit, Darányi Flattot s a vendégek boldogan nyultak kései után, hogy a köszöntőknek ezzel vége. Etek s ittak, azonban volt a jelenlevők közt egy férfi, kiből kitört a szó s kérte a maga részét az égből. Felköszöntötte Darányit. Sok jót mondott róla, de még többet akart mondani. A szavak azonban kissé összezavarodtak, bár homályosan tudta a szónok, hogy itt azt kell mondani, miként a távozó miniszter szép emlékeket hagy Ujvidéken maga után. Ezt azután ki is sütötte abban: — és uram, az Isten éltesse a boldog emlékeztető miniszter urat. . . Darányi így idő előtt elhalatván, egyes érzelmekkel fogadta a szónoklatot. A szónok ellenben piros volt és örült, hogy ily módon föltisztelhetette a ministert.

A tanítók gyűlése. Még csak pár nap s a „Délmagyarországi tanítóegylet“ idej nagy és közgyűlése megkezdődik Pancsován. Ezért a helyi előkészítő bizottság most már naponként gyűlésezik s tagjai azonkívül is egész nap folytonosan azon fáradoznak, hogy a kérdéses ünnepélye Délmagyarország kulturális életének mentül tökéletesebben sikerüljön. Ez pedig rettenetes gondot ad a nevezett bizottságnak, mert a gyűlésre eddig körülbelül 700-an jelentkeztek s e szám vasárnapig valószínűleg 1000-re is fog szaporodni.

A szabadelvű város. Ismeretes olvasóközönségünk előtt a nagybecskereki izr. hitközség azon kérelme, melyet a mult hetekben terjesztett be Nagybecskerek város képviselőtestületéhez. E kérvényben tudvalevőleg azt kérték a becskerekeli izraeliták, hogy miután azon 65000 frtos takarékpénztári kölcsöntöke, amelyet ők a két évvel ezelőtt körülbelül 100000 frtnyi kölcségen felállított diszes imaházuk építési kölcségeinek fedezésére vettek föl, a 7%-os kamat mellett nagyon terhes a hitközség csekély számú tagjaira, ennél fogva a kölcsön konvertálhatása végett vegyen föl a

város saját hitele alapján egy 65000 frtos amortizációs kölcsönt, melynek fél éves törlesztési részleteit azonban a hitközség fizetné. Ezzel szemben a hitközség lekötött összes ingó és ingatlan vagyonát és jövedelmeit úgy hogy, állítólag a városnak szívessege kockázattal nem járna. — Nagy Becskerek képviselőtestülete a legközelebb tartott közgyűlésén tárgyalta e kérvényt s egyhangulag hozzájárult. A tanácskozásban Rónay Jenő főispán is, mint becskerekeli virilista résztvett, pártolva az izraeliták kérelmét.

Iskolai értesítő. A pancsovai állami polgári és felső kereskedelmi iskolában megtörtént az utolsó kapuzárás. Martin Imre igazgató megszerkesztette és szétküldözte az iskola mult tanévi működéséről szóló értesítőjét. A vaskos füzet először Mokos Károly és Laub Flórián elhunyt tanárokról emlékezik meg kegyeletes szavakban. Ezután egy „Csalódások és remények“ cz. értekezés következik Zilahy György tollából. Majd az iskola egyik-másik rendtartását, szabályzatát, a tanári testületet, a felszereléseket ismerteti az értesítő. Végül pedig a tanulók érdemsorozataát s a jövő tanévre vonatkozó tudnivalókat adja. — Megjegyezzük azonban, hogy mindezekről csak egy priváthelyen talált ilyen értesítőből szereztünk tudomást.

Érdekes dalestély. A pancsovai „Venec“ szerb dalegyület f. július hó 9-én a Weiffert-féle sörházban a szendrői iparosok dalárdájának közreműködése mellett táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor.

Az első eset. A pellagrának, ennek a rendkívül veszélyes járvány-betegségnek a Délvidéken is van már egy esete. A szerencsétlen embert, aki a nagy bajt elhozta valahonnan, Ruszu Ivánnak hívják s a krassó-szörény-megyei Provezsinán lakik. Ruszu a pellagrának legnagyobb mérvű tünetei láthatók s már a hülyeség is mutatkozik rajta. Ezért az ottani közigazgatási hatóság beszállította a temesvári kórházba, ahol megállapították, hogy a kukoriczamalé tulságos élvezete mérgezte meg.

A babona áldozatai. Szomorú katasztrófa történt kedden Krassómege Szurdok nevű kis községében. Ugy a délutáni órákban koromfeketé felhők közeledtek a falu felé, melyből az egyik villámlás a másikat érte. Minthogy a nép hite itt azt tartja, hogy ha a zivatar elé harangoznak, hát akkor az majd elkerüli a falut, ennél fogva Szurdokon kimondták a falu bölcsői: hogy harangozni köll. Négy bátor legény nyomban vállalkozott is a diszes hivatalra. A Lala Miska, a Vesze Jani, a Petrika Floris és a Petrika János. S kisvártatva megkondult a szurdoki torony bús harangja, amelynek mély bűgását hangos imával kísérte a falunak esdeklő népe. . . Egyszerre azonban siketítő roppanás hallatszott, majd a harang szava is elnémult, mire az imádkozó emberek halálra rémülten futottak a szentegyház felé. Szörnyű volt az, amit itt a toronyba vezető tölgyfaajtó felfeszítése után láttak. A torony mélyén ott feküdt a négy legény, részben élet-telenül, részben halkan nyöszörgve. Jován Péter községi törvénybíró nyomban tisztába jött a helyzettel; látta, hogy a villám járt azon a helyen. Csöndre intette tehát az oda önzőlkétségbeesett falunépet és hozzálátott a mentéshez. Lala Mihályon már nem lehetett segíteni: halott volt. Borzasztóan leperzselt, élet-telenítette testét a villám. Vesze Jánosnak tisztára feketék voltak a tagjai, de volt még benne lélek, s nagyon valószínű, hogy megmentik az életnek. A két Petrinka fiu pedig ájultan terült el a földön, ő nekik azonban az ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt. Majd a toronyt nézték föl az előjárók. A villámcsapás ott is nagyon jelentékeny kárt tett. Többek közt a két nagy harang is idomtalan anyaggá olvadt. A faluban nagy az elkeseredés.

Jóváhagyott alapszabályok. A torontál megyei orvosok nyugdíjintézetének alapszabályait a belügyminiszterium a jóváhagyási záradékkal ellátta.

Adóhátralékok összeírása. Melencze, Kumán, Tarras, Torda és Valkány torontál megyei községek egy adórendező bizottságot küldött ki a m. kir. pénzügyminiszter. A bizottság vezetője Oltványi Ferencz pénzügyi tit-

kár a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóságtól, tagjai pedig Kardos Elek pénzügyi szám-tiszt és Filipecz László állami végrehajtó. A bizottság működését folyó évi július hó első napjaiban Melencze községben kezdi meg.

Harczserü lövészet. A helyben állomásozó közös zászlóalj holnap, azaz szombatn reggel 6 órától 10 óráig a Temes-szigeten harczerü lövészetet tart. Ezért ezen időközben Pancsováról Óvesa, Borcsa és Almás felé s viszont közlekedni nem lehet.

Váltóhamisító parasztok. Eddig azt hittük, hogy a váltóhamisítás csak uri passió. Legutóbb azonban mindinkább merülnek fel olyan esetek a váltóhamisítás terén, amelyeknek hősei a szó szoros értelmében vett parasztok. A héten a temesvári csendőrség fogdosott össze ily parasztokból álló váltóhamisító-bandát Szákoz környékén, akik a temesvári általános takarékpénztárat károsították meg mintegy 2000 frt erejéig. Az urhatnám népség most a buziási kir. járásbíró lakója.

Beoltott sertések. Megirtuk a multkoriban, hogy a sertésvész Pancsován is fellépett. E beteg sertések közül Urbán Gusztáv állatorvos most 100 drbot szérummal beoltott. A beoltott paciensek azóta a körülményekhez képest jól érzik magukat.

Állat az emberben. Gyalázatos eset történt a napokban a szomszédos Bányos községben. Hergyan Péter ottani földműves nevezetesen egy 16 éves leányon oly cselekményt követett el, amelyet a büntetőtörvénykönyv szigorúan tilt és büntet. Ezért Nádaszky Dusan vizsgálóbíró elé került, aki vizsgálati fogságba helyezte.

Rettenetes hőség. Belgrádból írják, hogy ott néhány nap óta borzasztó hőséggel küzdenek, amelyben szinte megszokott dologgá vált, ha naponként száz számra esnek össze az utcákon a járőkelők. Tegnapelőtt azonkívül iszonyu bóra is dühöngött a városban.

A tüdővész ellen. Nagy azoknak száma, a kik tüdővésznek lesznek áldozatai. Ezért a m. kir. belügyminiszterium e ragályos és veszedelmes betegség terjedésének megállítására érdekében rendeletet bocsátott ki a nyilvános helyiségek mikénti tisztántartására és mi módon történendő tisztítására. Azt is elrendelte, hogy az ilyen helyiségekben milyen köpladák alkalmaztassanak, hogy a tüdővész bacillusok, mielőtt belégzés által tudonkbe jutnának, megsemmisíthetők legyenek. Újabban kiterjedt a belügyminiszter figyelme arra is, hogy a nép kellőleg felvilágosodhassék a felől, hogy ezen halálhozó ragályos betegségtől miként óvakodjék. E czélból egy füzetecskét adott ki, a mely a nép nyelvén könnyen megérthetően van megírva.

Öngyilkosok háza.

Régi igazság, hogy Amerika a modern furcsaságok valóságos hazája. Amit azonban legujabban teremtett ott a szenzációhajhászat cinizmusa, az meghaladja e furcsaságoknak még a koronáját is. Arról van szó ugyanis, hogy New-Yorkban felállították az „Öngyilkosok háza“-t.

Lapunk egy amerikai barátja e különöségnek berendezéséről a következőket írja a „Végvidék“-nek:

Kezdjük a lépcsőnél. Talán mondani sem kell, hogy bánatkövel van kirakva. Ez a folyosóhoz vezet, amely igen érthető okból a sóhajok folyosójának neveztetik. Innen a könyterembe érünk, mely a magánkönyvek számára van fentartva. Ott sirnak függönyök mögött, nagy karosszékekben a legfrissebb sütetű boldogtalanok.

Ezután következik a titkári szoba. Itt a titkár nem olyan titkár, mint a többi. Ő a szó szoros értelmében „titkár“, mert végig kell hallgatnia minden boldogtalan titkait, apró szerelmi bánatait. Könyvet nem vezet.

Most jön az öngyilkossági terem, mely a legmodernebb szoba. A falai feketék és tele vannak aggatva fegyverekkel, késekkel. Egy kis polcon mérgek vannak. Jobbra erkély nyílik, amelyről a mélységbe lehet ugrani. Azt talán mondani sem kell, hogy gázcsapok, roz kályhák fölös számmal vannak benne.

. . . Nem érdektelen tovább annak az utnak leírása sem, amelyet megtesz az öngyilk-

4. kosjelölt a lépcsőtől az öngyilkossági teremig. A boldogtalan először végigmegy a sohajok folyosóján és a titkárnál leadja a valómását. Aztán bemegy a könnyterembe, ahol tetszése szerint kikönyvezi magát sirva, vagy nevetve aszerint, ki miként szokott elkeseredésének kifejezést adni.

Mikor pedig itt kellőképpen nekikeseredett, nyitva áll az öngyilkosok szobája. Ott aztán először kikeres a katalógusban egy neki való halálnemet, s ha az megtörtént, elővesz az íróasztalról egy nyomtatott blankettát.

A blanketta ilyen:

Kedves { apám!
anyám!
testvéreim!

Tudod, hogy-tól
kosarat kaptam. Nem marad más hátra, mint hogy
agyonlőjsem } magamat.
megmérgezzem }
megfojtsam }
összetörjem }
vizbe fulaszszam }

Isten veled, bocsás meg annak, aki már nem él, amikor e sorokat olvasod.

(Aláírás.)

A nem kívánt módoszatok törölendők!
Végül ezt kitölti és meghal úgy, ahogy a blankettát kitöltötte.

Szerkesztői üzenet.

ösv. H. Gy.-né. Bányavölgy. Illatos levelét amelyet tartalmából következtetve, csak tévedésből címezhetett Nagysád egyik szerkesztőnkre, mint ügyvédre — szépen köszönjük. Szintazonképpen szíves meghívását is. Nem lehetetlen, hogy egyszer beállít a kis Bányavölgybe a „Végvidék“ egész szerkesztősége. Hanem akkor aligha lehet majd ott — pihenni. Legálább néhány napig.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.
Nyomatott Vig Simon gyorsajtóján.

Selyem-damasztok 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként és selyem brokátkok — saját gyárámból valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.) Ruhák s blousokra a gyárból! **Privat fogyasztóknak postabér, vámmentesen s házhoz szállítva. Minták postafordultával.** Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

HENNEBERG G. selyemgyárai, Zürichben.
(cz. és kir. udvari szállító.)

Vasúti menetrend.

A* éjjeli idő esti 600 órától reggeli 559 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van kitüntetve.

PANCsoVA és VERSECEZ közt.

Állomások	óra és percz	Menetár				
		I.	II.	III.		
Pancsováról ind.	4:20	8:49	2:26	—	—	—
Réva-Ujfalu „	5:01	9:33	3:10	50	80	20
Tor.-Petrovoszello ér.	5:31	10:00	3:37	60	40	25
„ „ ind.	5:58	—	3:57	—	—	—
Alibunár „	6:18	—	4:14	90	55	35
Károlyfalva „	6:39	—	4:26	100	60	40
Temes-Miklós „	6:59	—	4:42	100	70	45
Ulma „	7:18	—	4:59	120	80	50
Vlajkovecz „	7:30	—	5:11	180	120	75
Verseczre ér.	7:47	—	5:28	180	120	75
Temesvárra ér.	1:29	—	8:40	—	—	—
Báziásra „	9:54	—	—	—	—	—
Budapestre „	7:40	—	7:15	—	—	—

PANCsoVA és KUBIN közt.

Állomások	óra és percz	Menetár			
		I.	II.	III.	
Pancsováról ind.	2:26	8:49	—	—	—
Réva-Ujfalu „	3:10	9:33	—	50	30
Toront.-Petrov. ér.	3:37	10:00	—	60	40
„ „ ind.	8:27	10:41	—	—	—
Leánykút „	9:09	11:04	—	100	60
Delibát „	9:45	11:38	—	120	80
Bavaniste „	10:11	12:00	—	180	120
Temes-Kubin „	10:31	12:58	—	2:00	160
Kubin-Dunapart ér.	—	1:11	—	—	—

PANCsoVA és N-BECSKEREK közt.

Állomások	óra és percz	Menetár				
		I.	II.	III.		
Pancsova ind.	3:10	7:48	1:56	—	—	—
Tor.-Almás „	3:24	8:01	2:12	30	15	10
Ferenczhalom „	3:36	8:11	2:25	40	22	15
Czrepaja „	3:52	8:25	2:42	75	50	30
Tor.-Vásárhely „	4:18	8:45	3:07	75	50	30
Antalfalva „	4:29	8:55	3:22	150	100	60
Tor.-Ozora „	—	9:17	3:48	150	100	60
Tomasovác „	—	9:35	4:09	225	150	90
Écska-Zsigm. „	—	10:01	4:38	300	200	120
Sándorudvar „	—	10:13	4:50	300	200	120
N.-Becskek gyárt. „	—	10:24	5:03	375	250	150
N.-Becs. Begap. „	—	10:35	5:16	375	250	150
N.-Becskek ér.	—	10:38	5:19	375	200	150
N.-Kikindára ér.	—	2:51	—	—	—	—
Budapestre „	—	7:40	—	—	—	—

Hajómenetrend.

Pancsova, Belgrád es Zimony közt.

— Helyi hajó számára. —

Pancsováról indul d. e. $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$ 9 d. u. $\frac{1}{3}$.

Zimonyból indul d. e. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$ 12 d. u. 7.

Megjegyezzük, hogy az utazók kényelme szempontjából minden vasárnapon és az alatt megnevezett ünnepnapokon a helyi hajó Zimonyból Pancsovára csak este 8 órakor fog indulni.

Az ünnepnapok: június 29, július 6, 11, augusztus 1, 15, 18, 20, szeptember 8, 10, 20, 26.

7325 sz.

tkvi 1898.

Árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. törvényt mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán **Fuka Lázár** dolovai lakos javára 18 frt. 11 kr. tőke ennek 1896. évi október hó 15-től járó 6% kamata, 47 frt 36 kr. eddigi, 7 frt 65 kr. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítésé végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján s 146 §-a értelmében **Muntján György** dolovai lakos ellen a Dolova községben fekvő és a dolovai 3592 sz. tjkvben foglalt, 1) dülő 248 hrsz. 1066□-öl II. oszt. szántó 77 frt, 2 dülő 248 hrsz. 1068□-öl II. oszt. szántó 77 frt, 3 dülő 248 hrsz. 1066□-öl II. oszt. szántó 77 frt, 550 hrsz. 285□-öl kert 33 frt, 342 hrsz. 190□-öl szőlő 14 frt. becsárban az árverést elrendeli mind aztat azonban azzal hogy Muntján Mára javára C. 1 a. bekebelezett kikötmény jogvételeint fentartatik s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Dolova község házában 1898. évi július hó 18-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő úgy a tkvi hivatalban mint a Dolova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1) Kikiáltási ár a becsár.
- 2) E en árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.
- 3) Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 7 frt 70 kr. 7 frt 70 kr. 7 frt 30 kr. 3 frt 30 kr. 1 frt 40 kr. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni.

Pancsován, 1898. évi april hó 4-én.

Janko,
kir. tör. albiró.

VIG SIMON

Starcsovai utca 3. sz. **Pancsova** Dr. Nenadovics-féle házbán.

Nagy és kis gyorsajtókkal
jól berendezett

KÖNYVNYOMDA.

Könyvkereskedés, papir- és író-
szerek raktára.

Könyvkötészet.

Mindennemű

könyvkötői munkákat

és

nyomatványt

pontos és csinos kivitelben legelőcsöbben
akar vidéki megrendelések után is posta
fordultával szállit.